

VYTAUTO DIDŽIOJO UNIVERSITETO BIBLIOTEKOS
2007 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

TURINYS

1. BENDRA INFORMACIJA	3
2. DARBUOTOJAI	4
3. FONDŲ KOMPLEKTAVIMAS	6
4. BIBLIOTEKINIS VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS IR FONDŲ SAUGOJIMAS	8
5. BIBLIOTEKOS INFORMACINĖ SISTEMA IR INFORMACINĖS PASLAUGOS	10
6. PARODOS IR RENGINIAI	16
7. MATERIALINĖ BAZĖ	17
8. IŠVADOS	17

Iliustracijų sąrašas

B-1 lent. Svarbiausi bibliotekos rodikliai 2007 m.	3
B-2 lent. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas 2007 m.	5
B-1 pav. Bibliotekos fondo augimas 2004–2007 m.	6
B-2 pav. Bibliotekos fondo sudėtis pagal tematiką 2007 m.	7
B-3 pav. Bibliotekos fondas pagal kalbas 2007 m.	7
B-4 pav. Bibliotekos lankytojai 1998-2007 m.	9
B-3 lent. Vartotojų paieškų statistika Bibliotekos rengiamuose kompiuteriniuose kataloguose	12
B-5 pav. Bibliografinių įrašų statistika 1996-2007 m.	12
B-6 pav. Egzempliorių įrašai 1996-2007 m.	13
B-7 pav. EBSCO duomenų bazės naudojimas 2005–2007 m.	14
B-4 lent. Blackwell Synergy ir ScienceDirect duomenų bazių naudojimas 2006-2007 m.	14

1. BENDRA INFORMACIJA

Bibliotekos misija – užtikrinti efektyvias, aukšto lygio paslaugas Universiteto bendruomenės nariams, organizuojant prieigą prie studijoms, mokslui, profesinei kvalifikacijai įgyti reikalingų informacijos išteklių, vykdant pagrindines bibliotekos funkcijas.

2007 metais Senate (2007-02-21) patvirtinti Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekos bei Bibliotekos tarybos nuostatai.

Ataskaitiniais metais Biblioteka teikė Rektoratui svarstyti 5 klausimus: Bibliotekos nuostatų projektą (2007-02-07), VDU mokslo publikacijų duomenų bazės nuostatų projektą (2007-02-21), VDU magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų informacinės sistemos nuostatų projektą (ETD IS) (2007-03-21), Bibliotekos fondo formavimo nuostatų projektą (2007-04-04), Bibliotekos tarybos išvadas dėl 1923–1950 m. VDU bibliotekos leidinių susigrąžinimo (2007-10-17).

Išleisti Rektoriaus įsakymai, susiję su Bibliotekos veikla: Dėl Universiteto bibliotekos struktūrinių pakeitimų (2007-01-02, Nr. 1a), Dėl Informacinių paslaugų sektoriaus įsteigimo (2007-01-02, Nr. 2), Dėl Bibliotekos darbo vietų struktūros patvirtinimo (2007-02-14, Nr. 151), Dėl Bibliotekos darbuotojų tarnybinio atlyginimo pakeitimo (2007-01-02, Nr. 152), Dėl mokslo publikacijų registravimo tvarkos (2007-02-27, Nr. 194), Dėl Bibliotekos tarybos sudėties (2007-03-26, Nr. 261), Dėl Vytauto Didžiojo universiteto elektroninių kvalifikacinių ir mokslo darbų komiteto sudėties (2007-05-14, Nr. 414), Dėl Vytauto Didžiojo universiteto magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų informacinės sistemos nuostatų (2007-06-27, Nr. 618), Dėl Bibliotekos darbuotojų pareiginių instrukcijų patvirtinimo (2007-12-04, Nr. 1284). 2007 metais reglamentuota nemažai Bibliotekai aktualių veiklos sričių.

Ataskaitiniais metais žymiai išaugo darbuotojų kvalifikacija, ypač dalyvaujant Europos struktūrinių fondų projektuose – „Lietuvos mokslo ir studijų e. dokumentų kaupimas ir pateikimas skaitytojams“ bei „Lietuvos virtuali biblioteka bei visateksčių dokumentų duomenų bazės sukūrimas“. Bibliotekos direktorė yra mokomosios knygos¹ apie Lietuvos akademinę elektroninę biblioteką bendraautorė.

Dokumentų komplektavimo procesas tapo sklandesnis, išaugo leidinių skaičius atviruose fonduose, dėl juose atlikto dokumentų susatymo tvarkos pakeitimo supaprastėjo leidinių paieška tiek vartotojams, tiek ir darbuotojams. Išplėtotą Bibliotekos informacinę sistemą bei didėjantis virtualių paslaugų skaičius, informacinių technologijų plėtra lėmė vartotojų fizinių apsilankymų mažėjimą Bibliotekoje. Kiti svarbiausi Bibliotekos rodikliai pateikti B-1 lentelėje.

B-1 lent. Svarbiausi bibliotekos rodikliai 2007 m.

Rodiklis	2007 metai	2006 metai
Fondai		
Bibliotekos fondas (fiz.vnt./pavad.)	223782/ 110188	211597/ 105378
Dokumentai atviruose fonduose	116346	101593
Gauta dokumentų per metus (fiz.vnt./pavad.)	14594/ 6155	14938

¹ Lietuvos akademinė elektroninė biblioteka – eLABa : saugaus darbo su eLABa duomenimis taisyklės : MDP versija 18 : mokomoji knyga / Lina Bloveščiūnienė ... [et al.]. Kaunas : Technologija, 2007. 154 p. ISBN 978-9955-25-247-4.

Vartotojų skaičius	10272	8890
Lankytojų skaičius	293211	358636
Išduotis/naudojimas dokumentais vietoje	608725	728832
Vartotojų darbo vietos/iš jų kompiuterinės	468/ 71	472/ 71
Įrašai bibliotekos rengiamuose kataloguose	83128	67124
Informacijos paieška	1080654	1091165
Licencijuojamos duomenų bazės	35	42
Testuojamos duomenų bazės	28	33

Biblioteka dalyvavo vykdant programos „Lietuvos virtualus universitetas“ uždavinį „Lietuvos akademinė bibliotekų tinklas, jo vykdymas ir plėtra“, Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA), Lietuvos akademinė bibliotekų direktorių asociacijos (LABA), Teisės informacijos centrų ir teisės specialistų susivienijimo (Consortium of Legal Resource Centers and Legal Information Specialists), Europos mokslinių bibliotekų asociacijos (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche, LIBER), Nepriklausomo fondo „Elektroninė informacija bibliotekoms“ (Electronic Information for Libraries) eIFL.net veikloje.

2. DARBUOTOJAI

2007 metų pabaigoje Bibliotekoje dirbo 46 darbuotojai, iš jų 10 – ne pilną darbo dieną, 1 darbuotoja buvo vaiko auginimo atostogose. Aukštąjį išsilavinimą turi 44 darbuotojai. Doktorantūroje mokėsi 2, magistrantūroje – 1, tęstinėse studijose – 1, bakalauro laipsnio siekė 1 darbuotojas. Profesionalūs bibliotekininkai skirstomi į turinčius bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimą ir įgijusius profesijos įgūdžius dirbant bibliotekoje. Bibliotekininko išsilavinimą turi 29 darbuotojai, 14 – profesijos įgūdžius įgijo dirbdami bibliotekoje. Kita darbuotojų grupė – kompiuterių specialistai (3).

Darbuotojų amžiaus vidurkis – 43 metai. Bibliotekoje dirbo 5 pensinio amžiaus darbuotojai, 4 iš jų sulaukę 70-ies ir daugiau metų.

Ataskaitiniais metais Rektoriaus įsakymais buvo patvirtinta Bibliotekos darbo vietų struktūra, pagal kurią 27-iems darbuotojams pakeisti (pakelti) tarnybiniai atlyginimai, siekiant suvienodinti pareigybių ir tarnybinių atlyginimų koeficientus.

2007 metais du Bibliotekos darbuotojai įgijo aukštos kvalifikacijos e. leidybos specialisto kvalifikaciją baigę 4 mokymo kursų ciklus (336 val.) Kauno technologijos universiteto Informatikos fakulteto Informacinių technologijų diegimo centre pagal ES struktūrinių fondų ir Lietuvos Respublikos bendrojo finansavimo lėšomis finansuojamą valstybinės svarbos projektą „Lietuvos mokslo ir studijų e. dokumentų kaupimas ir pateikimas skaitytojams“.

Ataskaitiniais metais Bibliotekos darbuotojai kėlė kvalifikaciją dalyvaudami įvairiose konferencijose, seminaruose ir kt. renginiuose. Jų sąrašas B-2 lentelėje.

B-2 lent. Darbuotojų kvalifikacijos kėlimas 2007 m.

Renginys	Organizatorius
Konferencija „Universitetų bibliotekos permainų laikotarpyje“	Vilniaus universitetas
Seminaras „Skaitmeninė kompetencija ir informacijos sklaida bibliotekose“	M. Riomerio universitetas
Seminaras „Duomenų bazės <i>SourceOECD</i> pristatymas“	Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija
Baltijos šalių bibliotekininkų 8–asis kongresas CoBaL 8. „Preservation of cultural heritage in electronic environment“	Lietuvos, Latvijos, Estijos bibliotekininkų draugijos
Seminaras „Lietuvos VDDB ir LVB sujungimas su Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistema“	projektų grupė „Lietuvos mokslo ir studijų e. dokumentai interneto tinkle“
Seminaras „Kaupiamų e.dokumentų bibliografinių įrašų tvarkymas bibliotekų e.kataloguose“	projektų grupė „Lietuvos mokslo ir studijų e. dokumentai interneto tinkle“
Konferencija „Lietuvos kultūros paveldas atsiveria pasauliui: kitas žingsnis“	Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka
Konferencija „Rankraštinių ir spaudos paveldas išsaugojant Lietuvos ir kitų Baltijos šalių išėivijos tautinį tapatumą“	Vilniaus universitetas
Seminaras „ <i>Blackwell Book Services Echo e.books</i> paslaugos pristatymas“	Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija
Seminaras „Bendros skaitmeninės informacijos sistemos <i>DigiAuskunft</i> kūrimas“	Goethe institutas Vilniuje, Vilniaus universiteto biblioteka, Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacija
Seminaras „ <i>ISI Web of Knowledge</i> duomenų bazės. Naujos galimybės“	Vilniaus universitetas ir Lietuvos švietimo ir mokslo ministerija
Konferencija „BIBLIONOVA: informacinių gebėjimų ir savarankiško mokymosi įgūdžių metodo kūrimas ir išbandymas besimokančiame regione“	Šiaulių universitetas
Seminaras „Architektūriniai sprendimai šiuolaikinėje akademinėje bibliotekoje“	Vilniaus universitetas
Seminaras „Duomenų bazė <i>Westlaw</i> “	Lietuvos Respublikos Seimas
Seminaras „Bibliotekos įvaizdis – vadovo rankose“	Vilniaus universitetas
Konferencija „Mokyklos biblioteka ir žinių visuomenė“	Kauno miesto švietimo skyrius, VDU „Rasos“ gimnazija
Tarpasmeniniai santykiai kolektyve: paskaita ir pratybos	VDU socialinių mokslų fakultetas. Teorinės ir bendrosios psichologijos katedros
VDU prenumeruojamos ir testuojamos duomenų bazės. EBSCO Publishing: pristatymas ir pratybos	VDU biblioteka
VDU mokslinių publikacijų duomenų bazė bei VDU magistrantūros baigiamųjų darbų ir daktaro disertacijų bei jų santraukų elektroninių dokumentų informacijos sistema: pristatymas	VDU biblioteka

Bibliotekos darbuotojams trūksta anglų kalbos žinių, kompiuterinio raštingumo įgūdžių, todėl būtų tikslinga organizuoti atitinkamus tobulinimosi kursus ateinančiais metais.

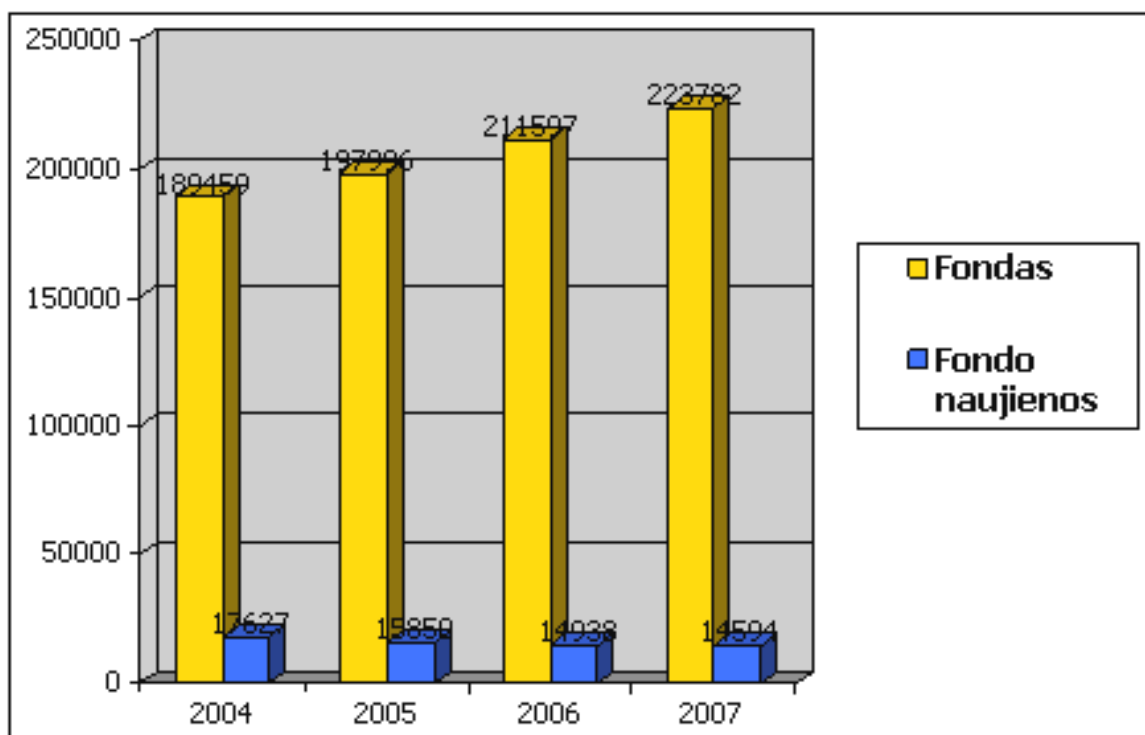
2007 metais iš esmės pagerintos bibliotekininkų darbo vietos: sukurtos 4 ir atnaujintos 33 kompiuterizuotos darbo vietos.

Bibliotekos darbuotojų atlyginimai yra žymiai mažesni nei statistinis Lietuvos atlyginimo vidurkis, todėl būtina šią problemą spręsti valstybiniu ar Universiteto mastu. Taip pat svarbu, kiek Biblioteka ataskaitiniais metais gali planuoti naujų, svarbių darbų, teikti paslaugų Universiteto bendruomenei ar gerinant padalinio vidaus infrastruktūrą. Pažangus veiksnys, sprendžiant šį klausimą, būtų papildomas biudžetas, kuriuo padalinys galėtų disponuoti skatinant darbuotojus už skubių, svarbių ir sudėtingų, papildomų darbų vykdymą bei aukštą kvalifikaciją.

Bibliotekoje nėra išspręsta darbuotojų poilsio zonos problema. Darbuotojai darbo pertraukų metu neturi kur pailsėti, pavalgyti.

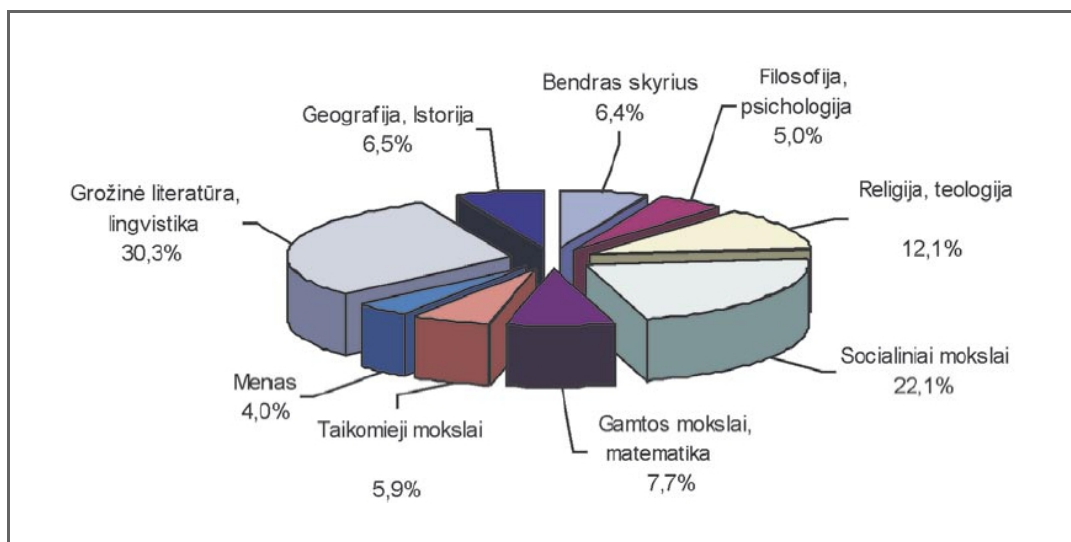
3. FONDŲ KOMPLEKTAVIMAS

2007 metų pabaigoje Bibliotekos fonduose buvo saugomi **223782** (2006 m. – 211597) fiziniai vienetai (**110188** pavadinimai) dokumentų. Ataskaitiniais metais įsigyti **14594** (2006 m. – 14938) fiziniai vienetai (**6155** pavadinimai) dokumentų.

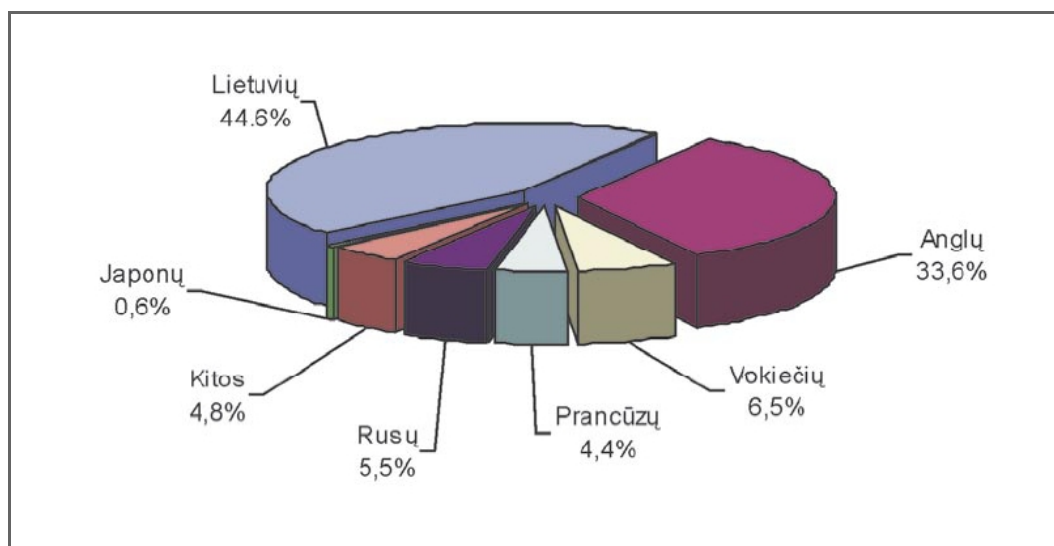

B-1 pav. Bibliotekos fondo augimas 2004–2007 m.

Analizuojant fondo augimą teminiu aspektu, įvairių mokslo sričių leidinių skaičius, lyginant su 2006 metais, keitėsi labai nežymiai arba išliko toks pats. Padidėjo leidinių komplektavimas lietuvių kalba (1,3%), tačiau anglų, prancūzų, vokiečių, rusų kalbomis išliko beveik nepakitęs. Bibliotekos fondo sudėtis pagal tematiką ataskaitiniais metais pateikta B-2, fondo sudėtis pagal kalbas B-3 paveikslėliuose.

B-2 pav. Bibliotekos fondo sudėtis pagal tematiką 2007 m.

B-3 pav. Bibliotekos fondas pagal kalbas 2007 m.

Pagrindiniai Bibliotekos komplektavimo šaltiniai 2007 metais buvo pirkimas, asmenų ir organizacijų dovanos, mainai ir kiti šaltiniai. 2007 m. Biblioteka daugiausiai leidinių įsigijo gaudama dovanas.

Pirkimas. Ataskaitiniais metais nupirkti **3395** nauji leidiniai (knygos ir serialiniai leidiniai) už **161108,56 Lt**. Tai sudarė **23,3%** visų 2007 metais Bibliotekos fondą papildžiusių leidinių. Leidiniai buvo perkami iš VŠĮ „Lietuvos bibliotekų kolektojus“, UAB „Patogu pirkti“, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, UAB „Humanitas“, Anglijos knygų pirkimo kompanijos „Starkman Limited“. Statistiniai leidiniai pirkti iš Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės. Serialiniai leidiniai buvo prenumeruojami iš AB „Lietuvos paštas“, UAB „Vildingas“, „Journal Donation Project“.

Iš viso knygoms, serialiniams leidiniams, elektroniniams (duomenų bazėms) ir kitiems dokumentams pirkti ar prenumeruoti 2007 metais išleista **196291,36 Lt** (elektroniniams ištekliams apie 35 tūkst.).

Dovanos. Bibliotekos fondai papildyti **8474** spaudiniais už **128937,72 Lt**. Dovanos sudarė **58,0%** visų 2007 metais į Bibliotekos fondą patekusių leidinių. Leidinius dovanojo įvairios Lietuvos, užsienio institucijos bei pavieniai asmenys: R. Brogienė, M. Yčas, V. Skrupskelytė, J. Liaudanskienė, B. Ciplijauskaitė, S. Lukėnas ir kiti. Leidinius Bibliotekai perdavė Valstybinė lietuvių kalbos komisija, VšĮ „Jaunimo karjeros centras“, Atviros Lietuvos Fondas.

Mainai. 2007 metais Bibliotekos fondas buvo papildytas **176** leidiniais gautais mainų keliu už **3689,27 Lt**. Pagrindiniai mainų partneriai – Lietuvos universitetai, mokslo institutai, Kongreso biblioteka (JAV), Viskonsino universitetas (JAV), M. Koperniko universiteto biblioteka (Lenkija), Varšuvos kardinolo Stefano Wyszynskio universiteto biblioteka, Herder instituto biblioteka (Vokietija) ir kt. Lietuvos ir užsienio šalių partneriams mainais buvo perduoti **454** Vytauto Didžiojo universiteto leidiniai.

Kiti šaltiniai. Iš kitų šaltinių Biblioteka gavo **2549** leidinius už **42611,17 Lt**. Šie leidiniai sudarė **17,5%** naujai gautų per ataskaitinius metus. Universiteto leidykla Bibliotekai perdavė 1031 leidinį. Pagal aukštųjų mokyklų bendrųjų vadovėlių programą gauta 516 vadovėlių. Iš įvairių institucijų gautos disertacijų santraukos (247), iš universiteto padalinių – disertacijos (52), magistrų darbai (565). Fondas buvo papildytas leidiniais, vartotojų nupirktais vietoj pamestų.

Ataskaitiniais metais nurašyta 2409 fiziniai vienetai (1345 pavadinimų) susidėvėjusių, nepaklausių, dubletinių leidinių. Daugiausiai nurašyta socialinių mokslų leidinių lietuvių ir anglų kalbomis.

Komplektuojamų dokumentų atranka vykdoma atsižvelgiant į Universiteto mokslo kryptis ir studijų programas. Taip pat dėl naujų leidinių įsigyjimo kreipiamasi į Bibliotekos tarybos narius. Jiems nuolat siunčiama „Ekspresinformacija apie naujus spaudinius, išėjusius Lietuvoje“, kurioje galima pažymėti jų padaliniai svarbius leidinius.

Ataskaitiniais metais buvo parengti „VDU bibliotekos fondo komplektavimo ir saugojimo nuostatai“ (projektas), reglamentuojantys komplektuojamų dokumentų kiekį, tematiką, saugojimo terminus. Kaip nuostatų priedas parengta naujų leidinių užsakymo forma, kurią Universiteto bendruomenės nariai gali rasti Bibliotekos žiniatinklyje. Rektorate (2007–04–04) šiems nuostatomis iš esmės buvo pritarta, pasiūlius juos papildomai suderinti su *Studijų medžiagos rengimo ir pateikimo studentams* darbo grupės išvadomis. Patvirtinus šiuos nuostatus, komplektavimo procesas taptų sklandesnis, aiškesnis ir patogesnis.

2007 metais buvo sprendžiamas klausimas dėl 1923–1950 m. VDU bibliotekos leidinių susigrąžinimo, jei jie siūlomi iš kitų bibliotekų ar šaltinių. Ar turėtų būti susigrąžinami visi leidiniai, turintys VDU bibliotekos antspaudą, ar tik leidiniai, atitinkantys Universiteto mokslo ir studijų kryptis bei VDU išleisti leidiniai? Biblioteką kuruojantys prorektorai ir dauguma Bibliotekos tarybos narių pasisakė už tai, kad būtų susigrąžinami to laikotarpio leidiniai, atitinkantys Universiteto profilį, taip pat būtų atrenkami VDU išleisti ar dirbusiųjų Universitete leidiniai. Šis Bibliotekos tarybos sprendimas buvo pristatytas Rektorate (2007–10–17).

Ataskaitiniais metais fakultetai, katedros pirkė brangius, vertingus leidinius iš savo padalinio bei Europos Sąjungos struktūrinių fondų projektų lėšų. Informacija apie juos nepateko į Bibliotekos informacinę sistemą ir nepasiekė visų Universiteto bendruomenės narių, neužtikrino leidinių prieinamumo, jų apsaugos, be to, galėjo būti dubliuojami. Bibliotekos požiūriu, tai didelė problema, kuomet Universitete išsklaidoma informacija ir neefektyviai panaudojamos lėšos.

4. BIBLIOTEKINIS VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS IR FONDŲ SAUGOJIMAS

Bibliotekos prieinamumas. Vartotojai galėjo naudotis 3 abonementais bei 8 skaityklomis. Praėjusiais metais jiems buvo skirtos **468** darbo vietos: skaityklose – 446 (65 kompiuterizuotos), abonementuose – 22 (6 kompiuterizuotos).

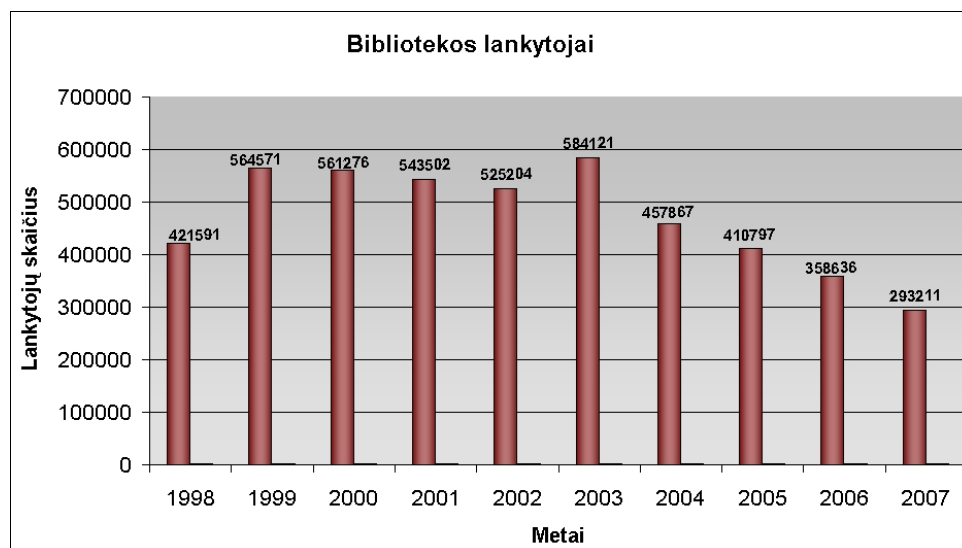

Vartotojai galėjo skolintis knygas į namus, užsisakyti jas per tarpbibliotekinę abonentą, skaityti skaityklose. Jiems buvo prieinamas internetas ir el. paštas, kopijavimo, spausdinimo, įrišimo paslaugos. Vartotojai darbui galėjo prisijungti savo nešiojamus kompiuterius arba naudotis bevielio interneto ryšiu.

2006 metų pabaigoje sujungus Vaclovo Biržiškos bei Julijos ir Emilio Sinkių periodikos skaityklas, buvo racionaliau naudojamas periodinių leidinių fondas, užtikrinta prieiga prie jo ilgesnėmis darbo valandomis.

Vartotojai ir lankomumas. Pagrindiniai Bibliotekos teikiamų paslaugų vartotojai – Universiteto studentai, doktorantai, dėstytojai ir kiti darbuotojai. Per metus Bibliotekoje jų užregistruota 9594 (2006 m. – 7900). Bibliotekos paslaugomis taip pat naudojosi 678 studentai ir dėstytojai iš kitų akademinų institucijų bei kiti vartotojai. Taigi, bendras užregistruotų Bibliotekoje vartotojų skaičius – **10272** (2006 m. – 8890).

2007 metais Bibliotekoje vartotojai lankėsi **293211** kartų (2006 m. – 358636), per dieną vidutiniškai – 1152 vartotojai. Vienas Universiteto bendruomenės narys lankėsi Bibliotekoje 31 kartą (2006 m. – 37). Bendras apsilankymų skaičius sumažėjo 18,5%.

B-4 pav. Bibliotekos lankytojai 1998-2007 m.

Dokumentų išduotis ir naudojimas dokumentais vietoje. Bibliotekos vartotojai skolinosi į namus ar naudojami vietoje **608725** dokumentais (2006 m. – 728832), t.y. 16,5% mažiau nei 2006 metais. Į namus paskolinta 52701 dokumentas. Išduotis abonentuose padidėjo 9,6%. Tai lėmė Bibliotekos kompiuterinės sistemos galimybės bei padidėjusi kompiuterizuoto fondo dalis. Per metus vienas registruotas Bibliotekos vartotojas skaitė apie **59** dokumentus.

Skaityklų atviruose fonduose sukaupta pusė visų Bibliotekoje turimų ir labiausiai paklausių informacijos išteklių – 116346 (2006 m. – 101593) dokumentai. Skaityklų lankytojai naudojami 556024 dokumentais (2006 m. – 681154). Didžiausias leidinių skaitomumas buvo Vaclovo Biržiškos skaitykloje; vidutiniškai vienas skaityklos fondo leidinys buvo naudotas 30 kartų.

Apibendrinant lankomumo ir išduoties rodiklius, pastebimas jų mažėjimas. Ši tendencija eilę metų stebima ir kitose pasaulio bibliotekose. Išplėtotą Bibliotekos informacinę sistemą, didėjantis virtualių paslaugų skaičius, modernių informacijos technologijų plėtra bibliotekoje, vartotojų asmeninių kompiuterių skaičiaus augimas, galimybė naudotis reikalingomis techninėmis paslaugo-

mis (leidinių kopijavimas, visateksčių dokumentų spausdinimas) ir kt. lėmė vartotojų lankomumo ir skaitomumo tolesnį mažėjimą Bibliotekoje. Be to, ataskaitiniais metais pradėta taikyti nauja darbo apskaitos metodika. Dauguma rodiklių paimti iš Bibliotekos integralios sistemos ALEPH statistikos, kiti – naudojant atrankinę apskaitą pasirinktomis dienomis. Taip siekta gauti kuo tikslesnius duomenis apie vartotojų aptarnavimą Bibliotekoje, tačiau šie apskaitos būdai padidino skirtumą tarp ankstesnių ir ataskaitinių metų rodiklių.

Ataskaitiniais metais išspręsti vartotojų registracijos Bibliotekoje ir laikinų skaitytojų bilietų išdavimo/naudojimo klausimai. Atsisakyta vartotojų registravimo popieriniuose formuliaruose, nes duomenys apie įstojusius studijuoti ar naujai priimtus į darbą darbuotojus gaunami iš Universiteto studentų ir personalo duomenų bazių ir užkraunami į Bibliotekos informacinę sistemą. Nuo rugsėjo 1 d. atsisakyta vartotojų aptarnavimui netinkamų skaitytojų bilietų išdavimo. Vartotojai pradėti aptarnauti tik su studento/darbuotojo pažymėjimais arba asmens dokumentais.

Nuolat augant Bibliotekos fondui, dokumento adresui saugyklos lentynoje (šifrai) naudotas autorinis ženklas apsunkino ir pailgino dokumentų suradimą jame. Ataskaitiniais metais pradėtas fondų perorganizavimas naujai šifruojant leidinius, t.y. keičiant dokumento adreso struktūrą (naudojant dokumento dydžio formatą ir jo eilės numerį).

2007 metais Vaclovo Biržiškos bei Socialinio darbo skaityklos fondai perorganizuoti pagal Universalią dešimtainę klasifikaciją (UDK). Fondo susistatymo sistema pagal UDK susieta su informacija Bendrajame kompiuteriniame kataloge. Tai palengvina dokumentų paiešką tiek Bibliotekos vartotojams, tiek darbuotojams.

Bibliotekos Centriniam abonemente, Informatikos ir gamtos mokslų bibliotekoje, Teologijos abonemente trūksta patalpų dokumentų fondams saugoti. Centrinio abonemento saugykloje teko perstumti didžiąją fondo dalį (apie 162 metrus), stengiantis išnaudoti dar likusias erdves. Centrinėje saugykloje fondas laikomas nesaugiai pastato rūsyje, kur įrengtos miesto ir pastato šiluminės trasos, yra nuolatinė fondo apsėmimo grėsmė. Ataskaitiniais metais nuo drėgmės buvo įlūžę grindys laikraščių saugykloje, dėl vamzdinių avarijos buvo negrįžtamai sugadinta dalis vertingų leidinių.

Ataskaitiniais metais Universitete buvo patvirtinti nuostatai dėl magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) pateikimo į ETD informacinę sistemą. Taip pradėtas spręsti klausimas dėl Bibliotekos fonduose kaupiamų rankraštinių magistrų darbų, kurių įtraukimas į Bibliotekos informacinę sistemą reikalauja daug darbo sąnaudų, o saugojimas – didelių saugyklų plotų.

Senstanti fondų apsaugos vartų įranga darosi mažiau patikima, todėl tikslinga būtų pakeisti ją nauja, modernesne, atliekančia daugiau funkcijų. Dviejose Bibliotekos skaityklose prieš 7–10 metų įrengta fondų apsaugos sistema dažnai neužtikrina fondų saugumo, nuolat reikalauja techninės profilaktikos.

Spręstina laiku vartotojų negražinamų iš Bibliotekos pasiskolintų leidinių problema, numatant baudas vartotojams.

5. BIBLIOTEKOS INFORMACINĖ SISTEMA IR INFORMACINĖS PASLAUGOS

Bibliotekos informacinė sistema – tai kompleksinė Bibliotekos informacijos paieškos priemonių visuma, visapusiškai atspindinti informaciją apie sukauptus dokumentus, Universiteto mokslininkų parengtas publikacijas, apgintas magistrų tezes bei daktaro disertacijas, prenumeruojamus, testuojamus ir Bibliotekos rekomenduojamus laisvai internete prieinamus elektroninius išteklius.

Bibliotekos informacinę sistemą sudaro:

- Bibliotekos rengiami katalogai (Bendrasis, Magistrų, Publikacijų, mėnraščio „Akiračiai“, Rankraščių katalogai (katalogai rengiami naudojant Bibliotekos integralią sistemą ALEPH) bei kortelių katalogai ir kartotekos;
- Bibliotekos žiniatinklio svetainė;
- Universiteto prenumeruojamos ir testuojamos duomenų bazės;
- Bibliotekos siūlomos interneto išteklių nuorodos.

Bibliotekos rengiami katalogai. Bendrasis, Magistrų, Rankraščių kompiuteriniai katalogai – tai pagrindiniai informacijos šaltiniai apie Bibliotekoje sukauptus visų rūšių dokumentus: knygas, serialinius leidinius, retus ir senus leidinius, kartografiją, vaizdo ir garso įrašus, rankraščius ir kt. dokumentus. Pagrindinis Bibliotekos katalogas – Bendrasis katalogas, perėmęs ankstesniais metais Bibliotekos organizuotų abėcėlinių, sisteminių, tarnybinių kortelių katalogų ir kartotekų funkcijas. Jame pateikiama informacija apie visus nuo 1996 metų Bibliotekoje gautus leidinius, pastoviai įtraukiami ir senesniais metais gautų leidinių įrašai. Magistrų darbų katalogas kuriamas nuo 2001 metų. Jame pateikiama bibliografinė informacija apie VDU magistrų baigiamuosius darbus, apgintus 1993–2007 metais. Rankraščių katalogas atspindi senųjų žemėlapių kolekciją bei kitus rankraštinius dokumentus (vieša prieiga prie šio katalogo kol kas nerengiama dėl per mažo įrašų skaičiaus).

Mėnraščio „Akiračiai“ katalogas sukurtas 2006 metų pabaigoje iš Bibliotekos lokaliai internetinės duomenų bazės perkėlus bibliografinius įrašus (parengtus ruošiant bendrą VDU bibliotekos ir Lietuvių išėivijos instituto 2006 m. leidinį „Akiračių bibliografija [1968–2005]“) į Bibliotekos integralią sistemą ALEPH. Ataskaitiniais metais buvo nutarta toliau pildyti katalogą, aprašant 2006 ir naujesnių metų mėnraščio straipsnius. Tai padės vartotojui vienoje vietoje surasti visą šio mėnraščio bibliografiją.

Ataskaitiniais metais Rektoriaus įsakymu patvirtinta mokslo publikacijų registravimo tvarka Universitete, pagal kurią darbuotojų publikacijos registruojamos Mokslo publikacijų kataloge (duomenų bazėje), suteikiančiame atvirą prieigą institucijos bei plačiajai bendruomenei internete surasti dominančias Universiteto darbuotojų publikacijas. 2001 m. Mokslo ir studijų departamentas prie Švietimo ir mokslo ministerijos (MSD) išklė tikslą automatizuoti statistinę informaciją ir ataskaitų parengimą panaudojant Lietuvos aukštųjų mokyklų ir mokslo institutų darbuotojų mokslinių publikacijų kataloguose sukauptus duomenis. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, 2001 m. programos „Informacinės technologijos mokslui ir studijoms“ (ITMiS) kontekste buvo pradėta kurti Lietuvos mokslo ir studijų informacijos sistemos mokslo publikacijų duomenų bazė (LieMSIS PDB, toliau PDB). Taigi, Universiteto darbuotojai, užregistravę publikacijas Mokslo publikacijų kataloge, įgijo dar vieną papildomą galimybę (teisė reglamentuojama slaptažodžiu) – naudotis LieMSIS PDB (<http://pdb.library.lt>) programos paslaugomis. Joje galima surasti darbuotojų publikacijų įrašus apjungtus su Universiteto informacijos sistemos administraciniais duomenimis (personalas, studentai, klasifikatoriai). Tai leidžia Universiteto mokslo administratoriams, padalinių vadovams, darbuotojams, papildomais pjūviais analizuoti institucijos, padalinio, asmenines publikacijas, surandant jas pagal pasirinktus požymius (pagal metus, publikacijų rūšis, kryptis, autorius ir kt.), išsivesti įvairias statistines ataskaitas bei bibliografinius sąrašus darbuotojų atestacijai, vadovavimui disertacijoms ir pan., naudotis kasmetinėmis ataskaitomis, parengtomis pagal Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos keliamus reikalavimus.

2007 metų pabaigoje VDU publikacijų duomenų bazėje buvo 3627 bibliografiniai įrašai (detalesnę statistiką žr. B-3 lent.).

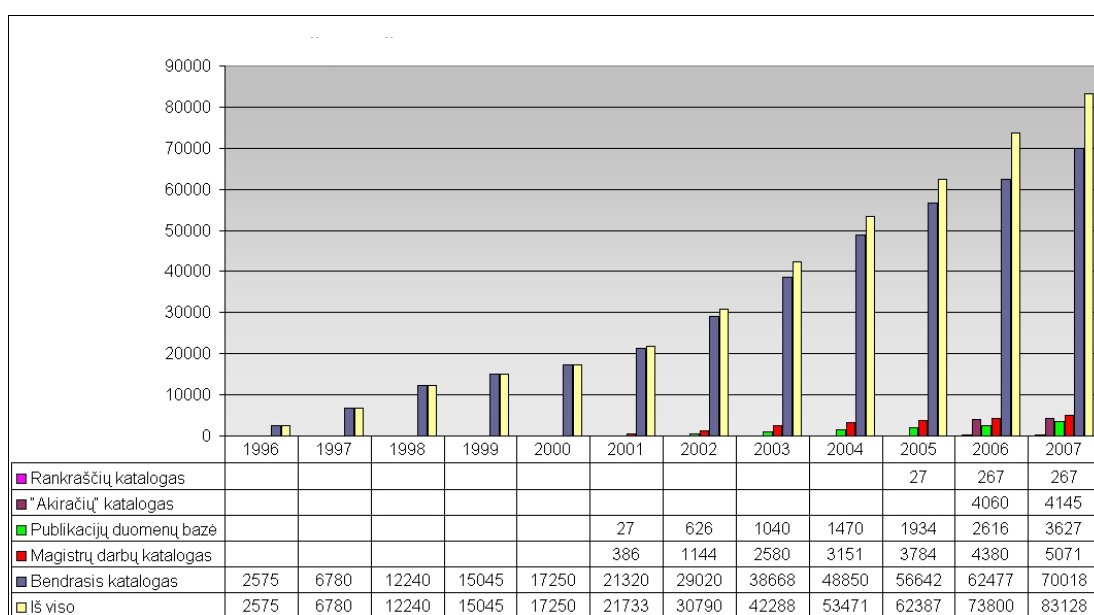
Vadovaujantis Vytauto Didžiojo universiteto Rektoriaus įsakymu patvirtintais Vytauto Didžiojo universiteto magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacinės sistemos nuostatais, į VDU ETD katalogą/informacinę sistemą pradėti teikti pirmieji ETD dokumentai: disertacijos, jų santraukos, magistrų darbai. Ataskaitiniais metais į informacinę sistemą pateikti ir įkelti 35 elektroniniai dokumentai.

Visi minėti katalogai prieinami internete <http://vdu.library.lt>. Paieškos strategija juose pagrįsta principu – suteikti vartotojams galimybę surasti visus kataloge atspindėtus dokumentus pagal formaliuosius ir kiekvieno katalogo specifinius paieškos požymius bei dokumento administracinę informaciją (Bendrajame, Magistrų kataloge) – saugojimo vietas, šifrus, brūkšninius kodus ir kt. Bibliotekos rengiamų katalogų panaudą geriausiai atskleidžia vartotojų atliktų paieškų skaičius. Paieškų lyginamoji statistika 2006–2007 metais pateikta B-3 lentelėje. Pagal ją, ataskaitiniais metais paieškų skaičius nežymiai sumažėjo.

B-3 lent. Vartotojų paieškų statistika Bibliotekos rengiamuose kompiuteriniuose kataloguose

Katalogai	Paieškos 2006 m.	Paieškos 2007 m.
Bendrasis katalogas	967769	951156
Publikacijų katalogas (duomenų bazė)	35289	46206
Magistrų katalogas	88107	81509
Mėnraščio „Akiračiai“ katalogas		1783
Visi:	1091165	1080654

Paieškos augimą kataloguose lemia du pagrindiniai veiksniai – aprašomų dokumentų tematikos atitikimas vartotojo poreikiams bei aprašytų dokumentų kiekis. Ataskaitinių metų pabaigoje visuose Bibliotekos rengiamuose kompiuteriniuose kataloguose buvo **83128** (2006 m. – 73800) bibliografiniai įrašai. Per 2007 metus jų parengta 9328 įrašai (2006 m. – 6671).

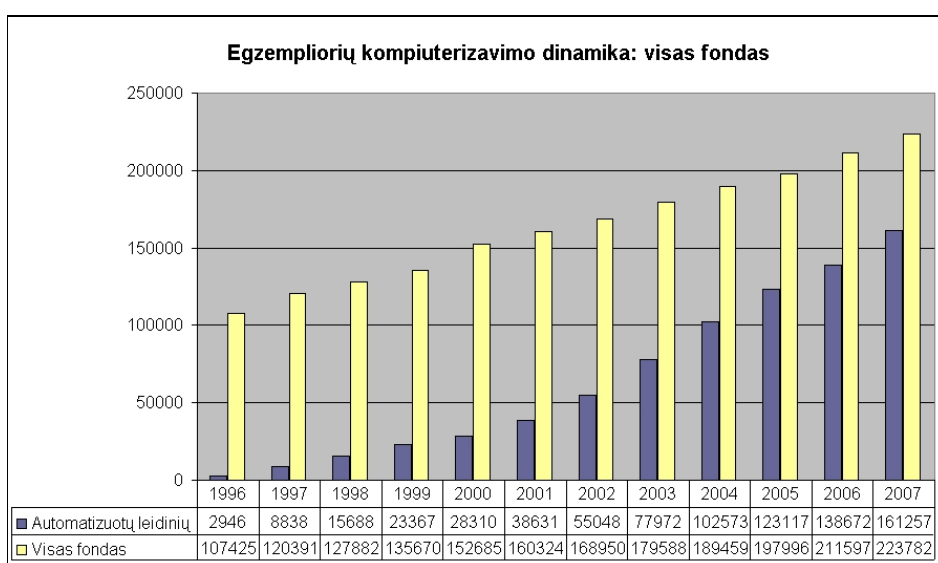
B-5 pav. Bibliografinių įrašų statistika 1996-2007 m.

Bibliotekoje saugomų dokumentų, kurių neatspindi Bibliotekos Bendrasis katalogas, paieška vykdoma kortelių kataloguose.

Kompiuteriniuose kataloguose (išskyrus Mokslo publikacijų ir mėnraščio „Akiračiai“) be bibliografinės informacijos pildoma ir administracinė, t.y., rengiami egzempliorių įrašai. Minėtas darbas užtikrina kiekvieno egzemplioriaus cirkuliacijos (užsakymo, išdavimo, gražinimo, pratęsimo ir kt.) Bibliotekos integralioje sistemoje galimybę.

Ataskaitiniais metais parengti 20059 egzempliorių įrašai. Per 2007 metus į Bibliotekos programą buvo įvesti 4776 (2006 m. – 3342) retrospektyvinių (t.y. seniau Bibliotekoje sukomplektuotų) egzempliorių įrašai, prieš tai parengus dokumentų bibliografinius įrašus kompiuteriniame kataloge.

Iš viso į Bibliotekos integralią sistemą yra įvesta 161257 arba **72%** viso fondo egzempliorių. Didžiausią kompiuterizuotų Bibliotekos egzempliorių dalį sudaro knygos (**74,5%**).

B-6 pav. Egzempliorių įrašai 1996-2007 m.

Bibliotekos fonduose saugoma apie 70 tūkst. leidinių, neįtrauktų nei į Bibliotekos integralią sistemą, nei į kortelių katalogą. Atsižvelgiant į tai, kad kataloguotinių leidinių apimtys yra labai didelės, pirmiausia svarbu atrinkti aktualiausius dokumentus, kad informacija apie juos kuo greičiau pasiektų vartotoją.

Licencijuojamos duomenų bazės. Biblioteka administravo prieigą Universiteto bendruomenei prie 35 visateksčių ir bibliografinių duomenų bazių iš 20 užsienio ir Lietuvos tiekėjų elektroninių informacijos išteklių: American Institute of Physics, American Physical Society, Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės, Blackwell Synergy, EBSCO Publishing (15 bazių), Emerald, HeinOnline, IEEE/IEL, Institute of Physics Electronic Journals, LITLEX, Loislaw, Oxford Journals Online, Oxford Reference Online: Premium Collection, Thomson Gale (2 bazės), Sage Journals Online, ScienceDirect, SourceOECD, SpringerLink, Verslo žinių, Wiley InterScience.

2007 metais pasikeitė prieiga prie dviejų Lietuvos duomenų bazių – tai Bibliografinės Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazės bei Nacionalinės bibliografijos duomenų banko. Pirmąją duomenų bazę galima naudotis kompaktiniuose diskuose, o antrąją – internete (tapo laisvai prieinama duomenų baze).

Teisės instituto pageidavimu atnaujinta duomenų bazės Loislaw prenumerata, sukurti bendri

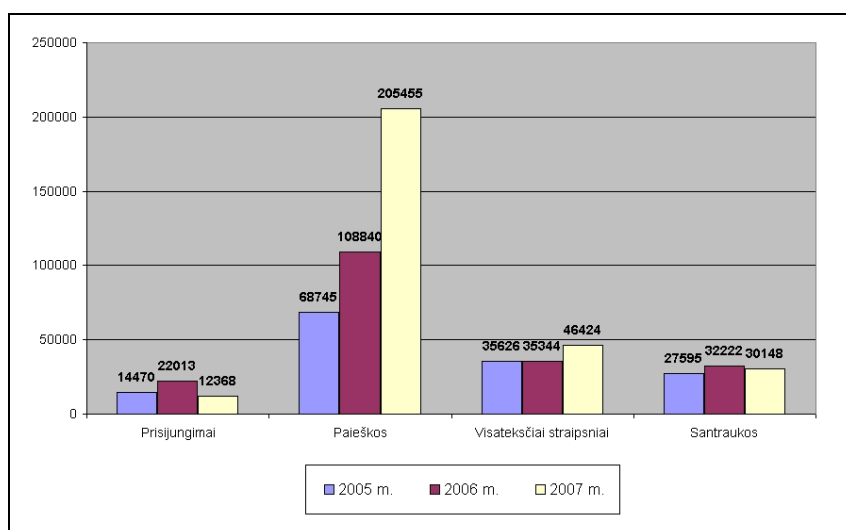
Universiteto bendruomenei ir atskiriems vartotojams skirti prisijungimo vardai. Kitai teisinių dokumentų duomenų bazei – HeinOnline – sukurta prieiga iš Universiteto kompiuterių tinklo bei prenumeruojama papildoma kolekcija – Foreign and International Law Resources Database.

Nuo 2007 m. tiekėjai sudarė galimybę nuotolinei prieigai prie 3 duomenų bazių – Blackwell Synergy, Sage Journals Online ir Wiley InterScience.

Lietuvos švietimo ir mokslo bei Kultūros ministerijos finansiškai parėmė daugumos tiekėjų duomenų bazių prenumeratą iki 70 %.

Licencijuojamų duomenų bazių panauda. Populiariausia prenumeruojama duomenų bazė, kaip ir 2006 m., išliko EBSCO Publishing, apimanti 15 duomenų bazių paketą. Vytauto Didžiojo universiteto naudojimas EBSCO duomenų baze yra vienas didžiausių tarp 38 Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos (LMBA) narių.

Lyginant su 2006 m. iš EBSCO Publishing duomenų bazės parsisiųstų visateksčių straipsnių skaičius išaugo 1,3 kartus, dvigubai išaugo paieškų kiekis. Tuo tarpu beveik per pusę sumažėjo prisijungimų skaičius. Panaudos statistikos augimui turėjo įtakos 2007 – 2009 m. prenumeruojamos trys papildomos EBSCO Publishing duomenų bazės: PsycARTICLES, Education Research Complete ir Humanities International Complete, 3 mėn. testuota Academic Search Complete, kurią nuspręsta prenumeruoti nuo 2008 m. vietoj Academic Search Premier.

B-7 pav. EBSCO duomenų bazės naudojimas 2005–2007 m.

Blackwell Synergy bei ScienceDirect ataskaitiniais metais buvo labiausiai naudojamos po EBSCO Publishing. Ypač išaugo naudojimas duomenų baze Blackwell – tam didelę įtaką turėjo nuo 2007 m. sukurta nuotolinė prieiga.

B-4 lent. Blackwell Synergy ir ScienceDirect duomenų bazių naudojimas 2006-2007 m.

Duomenų bazė	Prisijungimai		Paieškos		Visateksčiai straipsniai		Santraukos	
	2006 m.	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.	2007 m.	2006 m.	2007 m.
Blackwell Synergy	1978	3736	4550	10180	3783	7945	1855	2323
ScienceDirect	2449	3419	4029	5243	2203	6262	1697	2615

Naudojimas duomenų baze ScienceDirect, palyginus su kitomis duomenų bazėmis, išliko vienas didžiausių. 2004 – 2006 m. naudojimas šia baze mažėjo, tačiau 2007 metais padidėjo prisijungimų, paieškų skaičius, o parsisiūtų visateksčių straipsnių skaičius išaugo beveik tris kartus.

Duomenų bazės, tokios kaip SourceOECD neteikia statistinių rodiklių, HeinOnline – teikia tik keletą rodiklių, kitomis duomenų bazėmis naudojimas nėra didelis.

2007 m. licencijuojamose duomenų bazėse Universiteto bendruomenė turėjo prieigą prie beveik 20437 pavadinimų visateksčių žurnalų.

Duomenų bazių testavimas. 2007 m. Universiteto bendruomenės nariai be licencijuojamų duomenų bazių turėjo galimybę testuoti 28 užsienio duomenų bazes, tarp jų leidyklos Taylor and Francis e. žurnalus, EconLit with Full Text (EBSCO Publishing), Biomed Central, Intellex Past Masters, Bentham Science Publishers, Rubricon ir kt. Prie 9 testuotų duomenų bazių galima buvo jungtis su slaptažodžiais tiek iš VDU kompiuterių tinklo, tiek nuotoliniu būdu. Kelios duomenų bazės buvo testuotos net 2 kartus: Scopus ir ISI Web of Knowledge. 3-ims duomenų bazėms – IBSS (International Bibliography of Social Sciences), Bentham Science Publishers ir leidyklos Taylor and Francis e. knygų testavimo prašėme patys, kitų testavimas buvo pasiūlytas Lietuvos mokslinių bibliotekų asociacijos.

Turėta laikina prieiga prie dviejų elektroninių knygų duomenų bazių: Taylor and Francis ir SourceOECD. Pastaroji duomenų bazė po testavimo buvo prenumeruojama pusę metų, tačiau dėl didelės kainos prenumerata nebuvo pratęsta.

2007 m. Universiteto vartotojai testuojamose duomenų bazėse galėjo rasti apie 7800 pavadinimų visateksčių e. žurnalų, 20000 pavadinimų e. knygų, 450 laikraščių.

Bibliotekos žiniatinklio svetainė. Sukurta nauja Bibliotekos žiniatinklio svetainė. Parengtas naujas svetainės dizainas, kita struktūra. Puslapių navigacija bei trijų lygių meniu palengvina paiešką joje naršantiems vartotojams. Parengta informacija 20-čiai naujų svetainės puslapių, atnaujinta/suredaguota ankstesnė informacija. Įdiegtas apsilankymų svetainėje skaitliukas, fiksuojantis atskirų puslapių lankomumo detalią statistiką (bendri, unikalūs apsilankymai svetainėje, vidutiniškai per apsilankymą peržiūrėti puslapiai, tiesioginiai, netiesioginiai prisijungimai, praleistas laikas svetainėje ir kt.).

2007 m. Bibliotekos žiniatinklio svetainė <http://biblioteka.vdu.lt/> aplankyta – 89782, per dieną – vidutiniškai 276 kartus. Iš VDU kompiuterių tinklo jungtasi 33,37 %, iš kitur – 66,63 %.

Informacinis skaitytojų aptarnavimas ir informacinio raštingumo ugdymas. Vartotojų informaciniai poreikiai daugiausiai buvo tenkinti naudojant Bibliotekos informacinę sistemą. Darbuotojai vartotojams teikė konsultacijas, atsakinėjo į jų informacines užklausas. Dažniausiai klausiama, kaip naudotis Bendruoju kompiuteriniu ir kitais katalogais, ieškant ir užsisakant reikalingus leidinius, kaip prisijungti prie licencijuojamų ir testuojamų duomenų bazių ir pan.

Iš nuolat teikiamų konsultacijų bei vartotojų užklausų galime daryti išvadą dėl būtinybės ugdyti vartotojų informacinį raštingumą. Rektorato Studijų programų darbo grupei pasiūlyta įtraukti į Studijų įvado programą bibliotekos vartotojų ugdymo kursą.

Ataskaitiniais metais Universiteto pirmo kurso doktorantai bei Socialinio darbo instituto magistrantai–neakivaizdininkai buvo supažindinti su Vytauto Didžiojo universiteto magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų (ETD) informacine sistema, praveisti praktiniai užsiėmimai, vykdytos individualios konsultacijos. Universiteto referentėms buvo pristatyta VDU mokslo publikacijų duomenų bazė.

Bibliotekos informacinės sistemos palaikymas ir plėtra. Vienas svarbiausių palaikymo darbų yra duomenų apie vartotojus užkrovimas į Bibliotekos informacinę sistemą (kad sutaptų su Universiteto darbuotojų bei studentų sąrašais). Duomenys apie vartotojus periodiškai gaunami iš

Universiteto informacinių sistemų bei Personalo tarnybų ir įkeliami į Bibliotekos integralią sistemą ALEPH bei LieMSIS PDB. Duomenys užkraunami naudojant specialiai parengtas programas, konvertuojančias informaciją į specifikacijas atitinkančius tekstinius failus. Per ataskaitinį laikotarpį atlikti du planiniai bei keletas redakcinio pobūdžio duomenų užkrovimų.

Bibliotekos SUN serveris paruoštas visateksčių dokumentų saugojimui, pateikiant į jį nuorodas iš testuojamo Studijų elektroninės medžiagos katalogo.

2007 m. įsteigtas Informacinių paslaugų sektorius, kuriam deleguotos šios funkcijos: Lietuvos ir užsienio tiekėjų informacijos išteklių analizė bei atranka pagal Universiteto studijų programas ir mokslo kryptis, duomenų bazių administravimas (prieigos organizavimas, statistikos suvedimas, bendruomenės informavimas, informacinis ugdymas ir kt.); Universiteto mokslo publikacijų katalogo rengimas; Universiteto elektroninių tezių bei disertacijų (ETD), pateikiamų į Lietuvos ETD informacijos sistemą koordinavimas; parodų ir renginių organizavimas; Lietuvos mokslo ir studijų elektroninių dokumentų informacijos sistemos (eLABa) pildymas; Bibliotekos žiniatinklio svetainės administravimas.

Užsakant ir naudojantis licencijuojamomis bei testuojamomis duomenų bazėmis trūko grįžtamojo ryšio su vartotojais.

Remiantis Bibliotekos integralios sistemos bei licencijuojamų ir testuojamų duomenų bazių tiekėjų pateiktais statistiniais rodikliais, galima teigti, kad vartotojų naudojimasis Bibliotekos rengiamais katalogais liko stabilus, o žymiai išaugo jų poreikis naudotis elektronine informacija.

Ataskaitiniais metais pradėta sistemingai registruoti Universiteto darbuotojų publikacijas Mokslo publikacijų kataloge. Didelė dalis 2007 metų informacijos nepateko į jį dėl netolygaus publikacijų pristatymo registracijai metų bėgyje.

6. PARODOS IR RENGINIAI

2007 metais suorganizuota 10 įvairių parodų bei renginių.

Vasario mėnesį parengta ir pristatyta paroda „Vieno VDU studento – Bernardo Brazdžionio – studijų metai“, skirta poeto 100-osioms gimimo metinėms.

Balandžio mėnesį parengta paroda „Lietuvos nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatai ir VDU“. Parodoje pristatyti šios premijos laureatai, kurie dėsto ar yra dėstę universitete.

Gegužės mėnesį Lenkų institutas Vilniuje ir Biblioteka kvietė į parodą–pristatymą „Keliai į laisvę – per „Solidarumą“ į Europą“.

Birželio mėnesį Biblioteka pakvietė apžiūrėti parodą „Vytauto Didžiojo universiteto leidyklos knygos 2006–2007 m.“. Lankytojai galėjo susipažinti su biomedicinos, fizinių, humanitarinių, socialinių mokslų sričių leidiniais.

Rugsėjo mėnesį parengta paroda „Autografuoti leidiniai Vytauto Didžiojo universiteto bibliotekoje“. Joje eksponuoti Vydūno, B. Brazdžionio, V. Biržiškos, J. Ereto, Z. Ivinskio, M. Krupavičiaus ir kitų žymių žmonių autografai.

Rugsėjį Biblioteka pakvietė į Jono Kuprio (Čikaga, JAV) fotografijų parodą „Lietuviai Amerikoje“.

Spalio mėnesį Slovakijos ambasada Rygoje bei Košicės technikos muziejus pakvietė į parodą „Žymūs Slovakijos mokslininkai ir išradėjai“ VDU bibliotekoje.

Lapkričio mėnesį organizuota užsienio leidėjų akademinių knygų paroda.

Gruodžio mėnesį eksponuota paroda-pristatymas, skirta garsiam anglų grafikui, knygų iliustratoriui Aubrey (Vincent) Beardsley (1872 – 1898). Parodos eksponatai – iš bibliofilo, kolekcininko Juozo Graževičiaus asmeninio rinkinio.

Grudį parengta virtuali paroda (prieinama Bibliotekos žiniatinklio svetainėje), skirta L. Karsavino 125-osioms gimimo metinėms.

7. MATERIALINĖ BAZĖ

Bibliotekos plotas užima **2722,13 m²**. Pagal 2007 metų gruodžio mėnesio inventurizaciją Bibliotekos inventorių sudarė 22927 vienetai trumpalaikio ir ilgalaikio turto už 1059051,89 Lt.

Bibliotekos šakinės skaityklos išsisklaidžiusios po Universiteto rūmus. Tai pasireiškia informacijos išteklių „išsibarstymu“, neefektyviu Bibliotekos darbuotojų „skaityklų saugotojų“ panaudojimu, neracionaliu universiteto materialinių, techninių resursų naudojimu, dažnai ir nepakankamais vartotojų lankomumo rodikliais. Racionaliam Bibliotekos išteklių (informacijos, finansinių, žmonių, patalpų) naudojimui bei vartotojų ir darbuotojų darbo sąlygų gerinimui, atvirų fondų, grupinių darbo vietų steigimui, uždariems fondams keliamų reikalavimų vykdymui reikalinga biblioteka „po vienu stogu“; skaityklų stambinimas, praplečiant leidinių saugyklų plotą. Ataskaitiniais metais pagerintos darbo sąlygos daliai darbuotojų – Centrinėje bibliotekoje suremontuoti 3 darbo kabinetai.

2007 metais iš Universiteto lėšų nupirkti 8 nauji asmeniniai kompiuteriai, 16 naujų 19 colių monitorių, A3 formato skaitytuvas. Viso už 22874,82 Lt.

Pagal Lietuvos akademių bibliotekų tinklo (LABT) investicinį projektą „LABT IT infrastruktūros atnaujinimas ir plėtra“ naujos techninės įrangos įsigyta už 16156,84 Lt. Tai – 2 asmeniniai kompiuteriai su programine įranga, multimedijos projektorius, 6 brūkšninių kodų skaitytuvai, 6 A4 formato skaitytuvai, cirkuliacijos spausdintuvas, brūkšninių kodų lipdės knygoms ir periodiniams leidiniams.

8. IŠVADOS

Pasiekimai.

- Reglamentuotos ataskaitiniams metams aktualiausios su Bibliotekos veikla susijusios sritys;
- Sukurta Bibliotekos taryba kaip Bibliotekos bendruomeninės priežiūros ir patariamoji institucija;
- Išaugo darbuotojų kvalifikacija, dalyvaujant ES struktūrinių fondų projektuose, mokymuose, konferencijose, seminaruose ir kt.;
- Gerai organizuota ir nuolat plėtojama Bibliotekos informacinė sistema;
- Sukurta nauja Bibliotekos žiniatinklio svetainė;
- Į VDU magistrantūros baigiamųjų darbų, daktaro disertacijų ir jų santraukų elektroninių dokumentų informacijos sistemą pradėti teikti pirmieji elektroniniai dokumentai: disertacijos, jų santraukos, magistrų darbai;
- Išspręsti vartotojų registracijos Bibliotekoje klausimai;
- Pradėtas Bibliotekos fondų perorganizavimas naujai šifruojant leidinius;
- Pertvarkytas pagrindinių skaityklų fondų sustatymas pagal UDK;
- Pradėtos eksponuoti iš kitų mokslo ir kultūros institucijų atsivežtos parodos. Naujiena – virtualios parodos;
- Atlikti Bibliotekos struktūros ir darbo vietų struktūriniai pakeitimai;
- Įkurtas Informacinių paslaugų sektorius;
- Parengtos/atnaujintos darbuotojų pareiginės instrukcijos;
- Gerėja materialinė ir techninė Bibliotekos bazė.

Trūkumai. Problemos.

- Trūksta patalpų dokumentų fondams saugoti, dalis patalpų neatitinka reikalavimų;
- Darbuotojų atlyginimai yra žymiai mažesni nei statistinis Lietuvos atlyginimo vidurkis;
- Trūksta darbuotojų poilsio zonos;
- Būtinai nuolatinis darbuotojų kvalifikacijos kėlimas dėl aukštų reikalavimų informacijos specialistų kompetencijai;
- Universiteto padaliniais perkant leidinius, išsklaidoma informacija ir neefektyviai panaudojamos lėšos;
- Būtinai ugdyti vartotojų informacinį raštingumą, į Studijų įvado programą įtraukiant bibliotekos vartotojų ugdymo kursą;
- Užsakant licencijuojamas duomenų bazes, trūksta grįžtamojo ryšio iš vartotojų pusės;
- Spręstina vartotojų negrąžinamų iš Bibliotekos pasiskolintų leidinių problema.